

Voorzitter: B. Benjamins (D66)

Namens de raad: P. Brouwer (GroenLinks), W. Koks (SP), A. Sijbolts (Stadspartij), I. Jacobs (VVD), R. Bolle (CDA), K. de Wrede (PvdD), G. Brandsema (ChristenUnie), Y. Menger (100%Groningen)

Namens het college van B&W: I. Diks (wethouder), R. van der Schaaf (wethouder)

Namens de griffie: J. Spier (raadsgriffier)

Politiek vragenuur en mededelingen college

00:13:03

Voorzitter : Goedemiddag. Welkom allen bij het politiek vragenuur van woensdag zeventien maart 2021, de dag van het feest van de democratie. Welkom in de Topweer-zaal, de zaal van de Provinciale Staten van de provincie Groningen. We hebben een tweetal vragensets voorgeschoteld gekregen. Ze hangen in ons raadsinformatiesysteem en kunt u online vinden. Alleen de volgorde draai ik vandaag om, in verband met de beperkte tijd die de heer Koks voor ons heeft. We beginnen met de vragen van de heer Koks over Kelderwerk. Ik wil graag de heer Koks het woord geven.

00:13:44

De heer Koks : Goedemiddag. Dank u wel, Voorzitter. Wij hebben vragen over Kelderwerk, dat is een fitness/sportvoorziening aan de Ulgersmaweg, waarvan jongvolwassenen gebruik maken die afhankelijk zijn lage inkomens. We hebben een paar jaar terug daar ook al eens een keer vragen over gesteld. De wethouder weet het vast nog wel. Naast een sportieve functie vervult dit centrum een belangrijke sociale rol in het leven van deze mensen. Het centrum draait grotendeels op vrijwilligers en mensen met een ervaringsbaan en heeft daardoor nog een derde functie, namelijk: sociale activering.

00:14:22

De heer Koks : Ten gevolge van de coronacrisis moet Kelderwerk het al bijna een jaar doen zonder inkomsten. De activiteiten liggen immers stil, terwijl de vaste lasten zoals huur van het pand doorgaat. Met een eenmalige tegemoetkoming van vijfendertigduizend euro, zijn zij na het aflopen van de coronamaatregelen weer in staat hun exploitatie op orde te krijgen. Tevergeefs hebben zij aangeklopt bij de gemeente voor financiële steun met als gevolg dat Kelderwerk de deuren per direct moet sluiten, zoals gisteren gemeld in het dagblad. Dat leidt tot de volgende vragen: is het College op de hoogte van de financieel benarde positie van Kelderwerk als gevolg van de coronacrisis? Vraag twee: als het College niet bereid is Kelderwerk financieel te ondersteunen, wat is daarvan de reden? Er zijn toch middelen beschikbaar om sportverenigingen, buurtaccommodaties en et cetera te ondersteunen in hun vaste lasten?

00:15:17

De heer Koks : Ten derde: is het College het met de SP fractie eens dat sluiting van Kelderwerk tot gevolg heeft dat jongeren - uit met name de noordoostelijke wijken - zijn aangewezen op de voor hen onbetaalbare commerciële fitnesscentra en zinvolle activering voor mensen op afstand van de arbeidsmarkt en dat dan voor hen wegvalt? Op de laatste plaats: is het College bereid alsnog te onderzoeken of Kelderwerk door de crisis geholpen

kan worden uit gemeentelijke of Rijksmiddelen? Of accepteert het College de sluiting van Kelderwerk? Dat zijn mijn vragen.

00:15:57

Voorzitter : Dank u wel, de heer Koks. Voor beantwoording gaan wij over naar het College en deze keer vertegenwoordigd door wethouder Diks. Gaat uw gang.

00:16:09

Mevrouw Diks: Ja dank u wel, Voorzitter. Even vanuit huis. Ik herken me wel in de vragen die de SP stelt, want ik heb ondertussen begrepen dat Kelderwerk niet voor niets voor de stadjespas zeer wordt gewaardeerd. U heeft een aantal voordelen van Kelderwerk opgesomd en daar kan ik me alleszins iets bij voorstellen. Het verhaal is - zoals zo vaak ook met andere onderwerpen - iets complexer dan het lijkt. We hebben hier gisteren kennis van gekregen dat hier een probleem was ontstaan. Ik stel voor dat ik over dit onderwerp in het openbaar - het betreft ook een particuliere stichting - geen informatie ga geven.

00:16:32

Mevrouw Diks: Ik stel voor om intern dit even goed uit te kunnen zoeken wat we kunnen doen. Kelderwerk is een waardevolle activiteit, maar we moeten er wel voor zorgen dat wat we eventueel kunnen doen binnen de regels past en niet een raar precedent schept. Dat wil ik even goed onderzoeken. Wat kunnen we doen binnen de regels? Hoe kunnen we dit eventueel aan de vork steken? Ik stel voor dat ik dit onderzoek en dan snel bij u met een reactie kom.

00:17:11

Voorzitter : De heer Sijbolts.

00:17:31

De heer Sijbolts: Misschien is het beleefd om de heer Koks nog eventjes.

00:17:38

Voorzitter : U mag gerust het woord voeren.

00:17:38

De heer Sijbolts: Zou de wethouder dan ook willen kijken of [geen geluid] soortgelijke [geen geluid] zijn gekomen?

00:17:38

Voorzitter : De wethouder.

00:17:46

Mevrouw Diks: Sorry Voorzitter, ik kon het niet verstaan. Er was even een hick-up in de verbinding en ik kon de vraag niet verstaan.

00:17:53

Voorzitter : De heer Sijbolts herhaalt de vraag.

00:17:53

De heer Sijbolts: Ja Voorzitter. Ik stelde de vraag of de wethouder dan ook zou willen kijken of er soortgelijke instellingen zijn die in de problemen zijn gekomen door corona?

00:18:04

Mevrouw Diks: Ja Voorzitter?

00:18:04

Voorzitter : De wethouder.

00:18:08

Mevrouw Diks: Prima. Heel graag. Dit is één van de dingen waar ik net aan refereerde. We moeten even het net iets wijder uitgooien. U weet dat er een aantal regelingen zijn ingericht voor sportactiviteiten en voor zelfstandige ondernemers. We moeten even kijken onder welke regeling dit zou kunnen vallen en of het allemaal past en gelegitimeerd is. Wat u zegt: dit zou misschien ook voor andere organisaties of instellingen kunnen gelden. Dus het lijkt me prima om dat even tegelijkertijd mee te nemen en te onderzoeken.

00:18:51

Voorzitter : Dan ga ik eerst even naar de heer Koks.

00:18:52

De heer Koks : Ik ben blij met het antwoord van de wethouder. Ik hoop dat dit op korte termijn gebeurt want ik heb begrepen dat Kelderwerk binnen afzienbare tijd de deuren moet sluiten. Ik wacht het resultaat van de wethouder af.

00:18:52

De heer Koks : Ik neem aan dat de wethouder hierin de urgentie wel erkent.

00:19:16

Mevrouw Diks: Ja, dat is mij duidelijk Voorzitter. Uiteraard zullen we dat niet gaan vertragen of wat dan ook. Maar nogmaals: ik wil dit even in een goede context plaatsen, zodat we op de juiste gronden eventueel wel iets kunnen doen. Fijn dat u mij daar even tijd en ruimte voor geeft. Dank u wel.

00:19:36

Voorzitter : Prima. Dank u beide voor dit. Dan gaan wij door naar de volgende set vragen die voor vandaag geagendeerd zijn: de vragen van de fracties GroenLinks, D66, Partij van de Arbeid en de ChristenUnie over de straatnamen en worden gesteld door mevrouw Brouwer van GroenLinks. Ik geef het woord aan mevrouw Brouwer.

00:19:54

Mevrouw Brouwer : Dank u wel, Voorzitter. In het kader van de internationale vrouwendag heeft de Stichting Aletta Jacobos maandag acht maart, de oproep gedaan om het kleine cluster straten in Corpus den Hoorn om te dopen tot de Heldinnenbuurt. De straten zijn vernoemd naar belangrijke vrouwen uit de negentiende en twintigste eeuw, maar doordat de straten uit voorletter en achternaam bestaan, is het niet meteen duidelijk dat het hier om vernoemde vrouwen draait. Om het buurtje een gezicht te geven, stelt de Stichting voor om een informatiepaneel neer te zetten bij de twee toegangswegen naar de buurt. Ook stelt de Stichting voor om de straatnaambordjes uit te breiden met de rol of functie van de voornoemde vrouw.

00:20:42

Mevrouw Brouwer : Dan hierbij de vragen aan het College: wat zijn volgens het College hier de mogelijkheden voor? Is het College bereid hier gehoor aan te geven? En waarom wel of niet? In Groningen hebben verschillende buurten een officiële naam gekregen? Vindt het College samen met GroenLinks, D66, PvdA en ChristenUnie het een goed idee om het cluster straten in Corpus den Hoorn - zoals voorgesteld door de Stichting - om te dopen tot de

Heldinnenbuurt? Waarom wel of niet? Wat zijn de mogelijkheden hiervoor? Is het College het met de partijen eens dat het belangrijk is om belangrijke vrouwen uit de geschiedenis te vereeuwigen en hen te eren, maar ook om meisjes en vrouwen in het nu rolmodellen te geven? Waarom wel of niet? Wat vindt het College ervan dat er relatief weinig straten in de gemeente vernoemd zijn naar vrouwen? Wat zijn volgens het College de mogelijkheden om hier verandering in aan te brengen?

00:21:23

Voorzitter : U hebt nog een vraag van de heer Sijbolts over uw opmerkingen en vraag onder nummer drie. De heer Sijbolts.

00:21:43

De heer Sijbolts: Voorzitter, eigenlijk aan het totaalpakket aan vragen wat hier voorligt.

00:21:43

Voorzitter : Dat mag ook, meneer Sijbolts.

00:21:43

De heer Sijbolts: Als het gaat om een inclusieve samenleving en iedereen is gelijk, waarom beperkt u zich dan in deze vragen tot het plaatsen van informatieborden bij deze wijk? Heeft u ook gesproken met de bewoners van dit buurtje? Ik zou denken: als wij streven naar een inclusieve samenleving waarin iedereen gelijk is, zou je bij elke wijk zo een informatiebordje moeten plaatsen met informatie over de achtergrond over hoe zo een wijk is ontstaan. Zijn de indieners dat met ons eens?

00:22:19

Voorzitter : Mevrouw Brouwer.

00:22:29

Mevrouw Brouwer : Dank u wel, Voorzitter. Ik denk dat heel veel namen wel in de geschiedenisboeken voorkomen en vooral een mannennaam hebben gekregen. Daar zit volgens mij het grote onderscheid in: heel veel is niet bekend over wat deze vrouwen hebben gedaan en gepresteerd in de samenleving. En waarom dat vernoemd is. Dat zijn ook vragen aan het College om te kijken wat de mogelijkheden zijn en hoe de buurt hierover in te lichten.

00:23:02

Voorzitter : U heeft een vervolgvraag van de heer Sijbolts.

00:23:02

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Ik had het over inclusiviteit. Als we nu een uitzondering gaan maken voor het één, dan zou je kunnen zeggen dat een andere groep zich tekort gedaan voelt. Daarom zou ik liever zien dat dit integraal benaderd wordt: iedereen gelijk voor de wet en inclusiviteit. ik denk dat we op deze manier - door er steeds kleine stukjes uit te plukken - niet inclusief bezig zijn. Volgens mij zou dat ook juist bij GroenLinks een ambitie moeten zijn. Bent u dat met mij eens?

00:23:40

Voorzitter : Is dat nu een vraag of niet?

00:23:40

Mevrouw Brouwer : Ik ben het niet met u eens. Het wordt ook al aangegeven in de vragen:

het gaat om de rolmodellen en heel veel is er niet bekend. De Zeeheldenbuurt, als voorbeeld - ik bedoel, aan die mensen kunnen we het niet meer navragen of wat dan ook - is vaak wel bekend in de geschiedenisboeken. Dat is juist ook een mankement. Daarom vragen we hier aandacht voor om te kijken naar welke mogelijkheden er zijn.

00:24:12

Voorzitter : Nog een vraag van de heer Bolle.

00:24:20

De heer Bolle : Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie heeft op zich niet zo veel tegen een uitleg of een bordje met bepaalde namen: of dat nu vrouwen zijn of andere dingen bij een buurt. Ik heb er wel een beetje moeite mee en dat is ook de vraag: is het niet een hele bijzondere constatering dat je zegt dat de Groningse vrouwen of meiden een rolmodel nodig zouden hebben? En dat dat dan zou zijn via een straatnaambordje en deze historische figuren? Is dat niet een beetje een wrange constatering en doe je de Groningse dames daarmee niet heel erg tekort?

00:24:51

Voorzitter : Mevrouw Brouwer.

00:24:51

Mevrouw Brouwer : Misschien is het wel een wrange constatering dat het niet bekend is. Misschien kunnen we dat wel zo stellen. Ik weet dat het in de omgeving echt wel nodig is bij jonge vrouwen en gewoon vrouwen in het algemeen. Dat zij kunnen waarnemen dat er ook hoogleraren zijn en wat de geschiedenis is van de emancipatie enzovoort. Het gaat ook niet om het ene uitsluiten en het andere insluiten, maar het gaat meer om evenwicht te brengen. Om te laten zien dat er wel degelijk vrouwen zijn die een hogere positie hebben gehad, ook in Groningen.

00:25:35

Voorzitter : Dan gaan we naar mevrouw Jacobs.

00:25:44

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Ik deel de vragen die de heer Bolle en de heer Sijbolts hebben gesteld. Ik vraag me ook af of de hedendaagse meiden, jonge vrouwen en andere vrouwen rolmodellen nodig hebben van anderhalve of twee eeuwen geleden. Maar wat mij ook erg opvalt: vorige week hebben we het gehad over democratie en hoe betrek je de inwoners erbij. Dan hoor ik nu vragen: hoe gaat u de buurt inlichten? Wat mijn fractie betreft is dit juist een onderwerp wat je niet doet en dan de buurt inlicht, maar waarbij je de buurt actief zou bij gaan betrekken. Waarbij je actief op zoek gaat naar inwoners, anders dan een polletje op internet: vind je het leuk als je in de Heldinnenbuurt gaat wonen? Het is juist iets wat van onderaf zou moeten komen en niet van bovenaf opgelegd. Ik heb ook de fractie van GroenLinks daar vorige week een warm pleidooi voor horen doen, net als de fractie van D66 en ongetwijfeld ook de fracties van de ChristenUnie en de Partij van de Arbeid. Daarom verbaast het mij heel erg dat juist deze fracties het voorstel om van bovenaf een wijknaam op te leggen zonder de inwoners daarbij te betrekken. Hoe ziet u dat?

00:26:48

Voorzitter : Mevrouw Brouwer.

00:27:04

Mevrouw Brouwer : In eerste instantie zijn de vragen ook bedoeld om te kijken wat de mogelijkheden zijn voor het bordjes plaatsen en dergelijke. Als het College nu al zegt: "Daar is geen enkele mogelijkheid toe", dan zijn we snel uitgepraat. Maar we willen eerst informeren naar de mogelijkheden en vervolgens kunnen we daar ook een vervolgstap aannemen. Ik bedoel: het één sluit het andere niet uit.

00:27:15

Voorzitter : Dank u wel, mevrouw Brouwer. Voor beantwoording van uw vragen gaan wij over naar het College bij monde van wethouder Van der Schaaf.

00:27:32

De heer Van der Schaaf : Dank u wel, Voorzitter. Ik zal namens het College antwoorden. Omdat bij het verdelen van de portefeuilles van de start van het College, ook bedacht is dat ik straatnamen in portefeuille kreeg en ik ben ook Voorzitter van de Straatnamencommissie. Even over het namen bedenken : in Groningen - en overigens in heel veel andere steden - worden straat- en buurtnamen bedacht op het moment dat er nog geen mensen wonen. Dat is ingewikkeld en daarom hebben we ook een Straatnamencommissie. Ik kijk ook altijd buitengewoon zorgvuldig naar alle praktische argumenten: straatnamen moeten ook uitspreekbaar en makkelijk te gebruiken zijn. Ze mogen geen misverstanden kunnen oproepen en moeten ook proberen om de totale geschiedenis - in de brede zin van een gebied maar ook van de samenleving - te weerspiegelen.

00:28:07

De heer Van der Schaaf : Dat is een buitengewoon interessant proces, ook als je zelf historicus bent. Daar hoort ook bij dat je de in straatnaamgeving nadenkt over de actualiteit en tegelijkertijd moet waken over de waan van de dag. Als we het hebben over emancipatie en de positie van vrouwen, zou ik niet willen zeggen dat we het hier hebben over de waan van de dag. Dus de eerste vraag gaat niet over de straatnamen zelf, maar met name over of er er wat meer informatie gegeven kan worden. Daar kunnen we op zich bevestigend op antwoorden. Als je kijkt naar hoe de straatnaamgeving destijds bedacht en uitgevoerd is, bijvoorbeeld de A. Jacobsstraat. Achteraf kan je zeggen: "Dat had beter de Aletta Jacobsstraat geheten". Dat maakt al veel meer duidelijk. Maar voor alle duidelijkheid, dat kunnen we nu niet meer veranderen.

00:29:01

De heer Van der Schaaf : Als we nu zouden zeggen dat we al die straatnamen gaan veranderen, levert dat zoveel administratieve ellende op. En in feite verander je het niet, je koppelt er enkel de voornaam aan. Dat zou je niet moeten willen en is praktisch onwenselijk. Wat we wel kunnen doen is nieuwe straatnaamborden plaatsen - op het moment dat dat aan de orde is - en meer informatie geven over diegene naar wie de straat genoemd is. Er zijn ook al wat interrupties geweest: moet je dat dan overal doen? Dat lijkt het College niet nodig, wat niet wegneemt dat er wel andere gebieden zijn waar het ook zou kunnen. Waar we wat meer informatie kunnen geven over de geveer van de straatnaam.

00:29:36

Voorzitter : Ogenblikje, wethouder Van der Schaaf. U hebt een vraag van mevrouw De Wrede.

00:29:58

Mevrouw De Wrede: Ja dank u wel, Voorzitter. Dat handje was al even van een tijdje geleden. Ik wil de vraagstellers even bijvallen. Ik vond dat enkele partijen - waaronder het CDA - toch wel een beetje de suggestie wekten dat het emancipatieproces van de vrouwen wel is afgerond en dat de sterke dames in deze stad geen voorbeelden meer nodig zouden hebben. Ik denk dat we toch niet moeten onderschatten hoe achtergesteld de positie van de vrouw nog altijd is in deze maatschappij.

00:30:30

Voorzitter : De heer Bolle.

00:30:30

Mevrouw De Wrede: Daar wilde ik het bij laten.

00:30:30

De heer Bolle : Dank u wel, Voorzitter. Mevrouw De Wrede is heel erg flexibel in hetgeen wat zij denkt dat ik gezegd heb. Dat is absoluut niet het geval. Ik ben zelf geen vrouw, maar ik woon wel samen met drie andere vrouwen. Ik kan u alleen maar zeggen dat ik met die drie vrouwen niet naar een buurt ga om naar een straatnaambordje te gaan kijken om te zorgen dat ze goed geëmancipeerd zijn. Daar ging het mij om: dat een straatnaambordje an sich doet helemaal niets aan de emancipatie van vrouwen. Wat niet wil zeggen dat het ook goed is dat er in het beeld veel meer vrouwelijke straatnamen moeten komen. Maar de suggestie die mevrouw De Wrede doet over wat ik of mijn partij van de emancipatie zou vinden, laat ik geheel voor rekening van mevrouw De Wrede.

00:31:20

Voorzitter : We gaan door naar het College.

00:31:30

De heer Van der Schaaf : Even als antwoord op de eerste vraag: we kunnen dat ook gaan doen in deze specifieke buurt. Er zijn ook meer buurten waar het nuttig zou kunnen zijn om wat meer informatie over de straatnaam te geven, maar niet overal. Ik woon zelf bijvoorbeeld in de Tuinbouwstraat en ik weet zelf niet of het zin heeft om de Fruitstraat bijvoorbeeld van een verklaring te voorzien. Ook een naam zoals Laan 40-45, spreekt - denk ik - voor zich waarom die zo heet. Maar er zijn wel heel veel buurten waar wat meer uitleg kan en daar sluit dit initiatief ook bij aan.

00:31:57

De heer Van der Schaaf : Dan het tweede punt: het veranderen van de buurtnaam. Er is net ook al iets gezegd over het betrekken van de bewoners. De straatnamen hebben we al en veranderen we ook niet. Daar geven we wat meer uitleg over. Als je de buurtnaam wil veranderen, kan je dat niet zomaar doen zonder de buurt erbij te betrekken. Die mening delen wij. Dat is ook bewerklijkt: het is geen cluster straat die geen naam heeft. Het heet nu het Hoornse Park. Wij denken daarom dat het misschien niet zo een goed idee, maar dat neemt niet weg dat wij een suggestie hebben voor hoe het wel zou kunnen. De vragenstellers willen de positie van vrouwen in de straatnaamgeving in Groningen de komende tijd versterken. We hebben even snel geteld: zeven procent van de straatnamen in Groningen zijn genoemd naar vrouwen. We hebben er ook wel eens kaartjes van gezien en dat steekt schril af tegen de namen van mannen.

00:32:58

De heer Van der Schaaf : Het is dan ook goed dat we af en toe bij nieuwe wijken zeggen: "Laten we kijken of we in dat totale beeld - dat is ook wat de heer Bolle zei, in het totale beeld dingen verbeteren en meer bij de tijd blijven - een flinke inhaalslag kunnen maken. We hebben erover nagedacht en we zouden dat bijvoorbeeld in de Suikerzijde kunnen doen. Maar we kwamen op het idee dat het misschien wel heel goed zou zijn om dat bijvoorbeeld in wijk de Held te doen. De Held, ja, u voelt hem al aankomen denk ik. De Held is ook al naar veel personen genoemd. De LHBTI-hoek. In de Gravenburg - de wijk die aan de andere kant ligt - is er de Theologenhoek. We zouden bijvoorbeeld de nieuwe wijk Held drie, de naam 'De Helling' kunnen geven. Het zou ook nog de Heldinnenbuurt kunnen heten, maar naar ons idee is 'De Heldin' een veel betere naam: een mooie en krachtige naam.

00:33:45

De heer Van der Schaaf : We zouden bijvoorbeeld ruimte kunnen geven voor voornamen van vrouwen uit de actuele geschiedenis van Groningen. Maar goed, daar komen we nog op terug. Dat is wel een suggestie waarvan wij zeggen dat het een uiting zou kunnen geven aan de doelstelling, namelijk: meer namen van vrouwen op straatnaamborden zien. Dus ja, wij kunnen betere informatievoorziening doen op de naambordjes en eventueel met informatiepanelen. We kunnen kijken of in er in andere buurten ook wat meer uitleg nodig is voor straatnamen. Bij de Held Drie kunnen we kijken of we dat 'De Heldin' kunnen noemen en daar passende namen bij bedenken. Daar hebben we nog een heel speelveld open.

00:34:31

Voorzitter : Dat is - denk ik - een mooi antwoord op uw vragen, mevrouw Brouwer. Is dat afdoende?

00:34:41

Mevrouw Brouwer : Zeker. Dank u wel, Voorzitter.

00:34:46

Voorzitter : Dank u wel. We hebben veel commentaar in de zaal, maar we hebben in ieder geval dit vragenuur met elkaar weer tot een einde weten te brengen. We zijn klaar met de beantwoording van die vragen. Ik wil u hartelijk danken voor uw vragen en voor uw aanwezigheid, zowel digitaal als hier fysiek aanwezig. Een mooie verkiezings- en uitslagenavond voor iedereen gewenst.